

MEMÒRIA 2025/

Museu del Cement
de Castellar de n'Hug

**Museu del Cement
de Castellar de n'Hug**
MNACTEC

Museu Nacional
de la Ciència i la Tècnica
de Catalunya

**Generalitat
de Catalunya**

ÍNDEX

1. INDICADORS /	4
2. EL MUSEU DEL CIMENT /	5
El Museu	5
Missió, visió i valors.....	6
Espais.....	8
Les exposicions permanents	8
Vincles amb altres organitzacions i xarxes.....	9
3. EQUIP HUMÀ /	10
Composició	10
Organització.....	10
4. DADES ECONÒMIQUES /	11
Pressupost.....	11
5. VISITANTS I USUARIS /	12
Visites presencials	12
Educació	14
Activitats	15
Usuaris digitals.....	16
Satisfacció dels visitants.....	16
6. MEDI AMBIENT /	18
Mesures de gestió ambiental.....	18
Certificats i distintius.....	18
7. PROJECTES DESTACATS /	19

Colònies Naturals del Clat del Horro
Xalet Güell

1. INDICADORS /

	Equip humà	3 àmbits de treball: estructural, patrimonial i social 2 treballadores temporals 100% de dones 39,5 anys de mitjana d'edat
	Visitants i públics	25.730 visitants al Museu 1.668 participants en activitats 8.259 entrades gratuïtes 6 dies de portes obertes amb 1.210 visites
	Comunitat digital	13.683 usuaris al web 2.997 seguidors a les xarxes 4,4 sobre 5 de puntuació
	Medi Ambient	Punt de recàrrega de vehicles elèctrics Distintiu Biosphere de sostenibilitat Distintiu de Garantia de Qualitat Ambiental
	Dades econòmiques	139.791,88 € de pressupost 107.588,86 € d'ingressos 76,96 % d'autofinançament
	Centre d'interpretació i museografia	Nova experiència immersiva de realitat virtual Nou espai de recepció i descans Subtítols als audiovisuals Finalització 3a fase d'obres de consolidació
	Conservació i restauració	Restauració i Digitalització plànols Inventari peces laboratori Restauració antiga vagoneta
	Comunicació i difusió	Visibilitat a la premsa Dinamització de les xarxes socials Diada cultural en la festivitat de Sant Jaume Agenda d'activitats
	Serveis educatius	Creació del nou taller "Espies a la fàbrica"

2. EL MUSEU DEL CIMENT /

EL MUSEU

El Museu del ciment de Castellar de n'Hug, inaugurat l'any 2002, està ubicat a l'antiga fàbrica de Ciment pòrtland Asland, un dels edificis fabrils més emblemàtics del modernisme català, dissenyada per l'arquitecte Rafael Guastavino, fou construïda a partir del 1901 i va entrar en funcionament l'any 1904, produint ciment pòrtland fins el 1975.

L'edifici fou declarat en el 2005 com a Bé Cultural d'Interès Nacional (BCIN) en la categoria de Monument històric, i és seu del Museu Nacional de la Ciència i la Tècnica de Catalunya (MNACTEC).

El MNACTEC és un dels tres únics museus nacionals existents a Catalunya per la Llei de Museus [Llei 17/1990 de 2 de novembre]. És un museu de titularitat nacional depenent de la Direcció General del Patrimoni Cultural del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya i adscrit administrativament a l'Agència Catalana del Patrimoni Cultural.

MISSIÓ, VISIÓ I VALORS

MISSIÓ

La missió del Museu del Ciment és la de conservar i consolidar el patrimoni industrial i arquitectònic de l'antiga fàbrica de ciment Asland, un edifici únic d'estil modernista, i donar a conèixer la seva història i evolució així com la implicació i incidència social i econòmica que va portar al territori.

Més enllà de salvaguardar, conservar i estudiar la cimentera, el Museu del Ciment vol sensibilitzar la ciutadania en el valor del patrimoni industrial, mostrar de forma innovadora i participativa la implantació i evolució de la indústria del ciment a Catalunya, i difondre una de les tècniques constructives característiques de la fàbrica com és la volta de maó de pla, els seus usos i les seves característiques, així com les aplicacions de tots dos àmbits en clau de present, passat i futur.

VISIÓ

Preservar i conservar l'edifici industrial modernista de l'antiga fàbrica de ciment pòrtland Asland, així com la colònia industrial del seu entorn i els elements patrimonials lligats a la cimentera que inclouen varis municipis i espais naturals protegits.

Documentar, conservar, gestionar i donar a conèixer la seva història, trajectòria i l'impacte social i econòmic que va tenir la seva implantació en el territori, i vincular la societat contemporània a la societat industrial de principis de segle a través del seu llegat patrimonial.

Fomentar el coneixement i la difusió del patrimoni científic i tècnic de la indústria cimentera, mostrant el procés productiu de la fàbrica i el seu context industrial a Catalunya. Al mateix temps, vol ser un punt de referència en relació a l'estudi, coneixement i difusió de la tècnica constructiva de la volta catalana de maó de pla i la seva sostenibilitat. El ciment i la volta catalana són els principals eixos de coneixement, per cercar respostes i ser agent actiu del canvi, i és en aquest marc que organitza la seva tasca de recerca i divulgació.

Generar experiències suggestives en la visita per a l'enriquiment de les persones, a través de l'acció cultural i amb la voluntat de connectar la realitat de la ciutadania actual amb el relat del museu.

VALORS

Cooperació i territori: el Museu del Ciment actua amb responsabilitat envers la seva funció com a equipament públic, té un ferm compromís en el camp de la cooperació amb altres agents de l'entorn territorial i sectorial, per tal d'incrementar la capacitat d'actuació, la significació i la valorització del patrimoni per part de la ciutadania, i aconseguir projectar el museu més enllà del seu nucli d'influència.

Funció social amb perspectiva inclusiva: el Museu del Ciment, com a equipament públic i de proximitat, reconeix el compromís en el foment de la cohesió social i la participació cultural de tots els col·lectius, per donar resposta als interessos i les inquietuds de les persones a nivell cultural, social, educatiu i funcional, i així poder generar processos de reflexió sobre el món actual a partir de tot allò que ens explica la història i el patrimoni cultural, industrial i natural.

Sostenibilitat i medi ambient: el Museu del Ciment es troba enmig de dos espais naturals protegits (Parc Natural del Cadí-Moixeró i la Serra del Catllaràs). Tenir elements patrimonials vinculats a la fàbrica en cada un d'aquests espais, reforcen el compromís en la sostenibilitat, la regeneració i la conservació del medi ambient, i reconeix la necessitat de sensibilitzar, promocionar i difondre uns hàbits responsables per preservar el patrimoni natural.

ESPAIS

El Museu del Ciment ocupa l'edifici de l'antiga fàbrica de ciment pòrtland Asland, amb l'espai inferior dedicat a l'ús museístic, i un recorregut per algunes parts visitables de l'antiga fàbrica.

ESPAIS	
Superfície	2024
Superfície total de la fàbrica	10.894,34 m ²
Superfície pública i visitable del Museu del Ciment	2.647 m ² [24,30 %]
Colònia Asland del Clot del Moro	656.123 m ²

LES EXPOSICIONS PERMANENTS

La visita al Museu del Ciment proposa un recorregut que permet entendre l'impressionant conjunt de les restes d'aquest complex industrial aixecat per un grup d'industrials que avui consideràrem visionaris tenint en compte les dificultats tècniques i de transport per bastir-hi una fàbrica d'aquesta importància, que va subministrar ciment en moments de fort creixement de la societat industrial, necessitada tant de noves infraestructures com d'habitatges i nous espais de producció.

S'hi presenten diverses exposicions permanents:

CENTRE D'INTERPRETACIÓ

El Centre d'interpretació acull l'exposició permanent sobre la història de la fàbrica, amb espais sobre la descoberta d'aquest material i les seves aplicacions, l'inici de l'aventura de la companyia de la mà d'Eusebi Güell, l'estil constructiu amb volta catalana ideat per Rafael Guastavino, la construcció modernista de l'edifici, la seva colònia, el treball a la fàbrica i el seu tancament i transformació en l'actual museu.

CENT ANYS DE CIMENT: D'ASLAND A HOLCIM

La mostra recull la trajectòria històrica de l'actual empresa a partir de la seva creació com a Asland [Companyia General d'Asfalts i Portland Asland] l'any 1901, fins a la situació actual com a multinacional pertanyent al grup Holcim. L'exposició se centra en la innovació tecnològica constant que ha portat a terme l'empresa al llarg de la seva història i explica el procés de producció del ciment pòrtland, així com les diferents tipologies i aplicacions d'aquest material.

RECORREGUT ARQUEOLÒGIC A L'ANTIGA FÀBRICA ASLAND

Del magatzem s'accedeix a una galeria sota el dipòsit del clínquer per on transcorrien les cintes transportadores, que condueix els visitants fins el dipòsit del clínquer, seguidament, es pot visitar una de les setze sitges d'emmagatzematge del ciment, i per últim la galeria de

la vagoneta. Des d'aquest espai s'accedeix a l'exterior i per un camí de bosc es puja a la zona dels antics forns rotatoris. Seguidament s'entra a la nau del carbó, amb un forn de proves original, i es continua per una escala exterior de baixada, on poden observar els edificis adjacents i el laboratori, i retorn finalment al punt d'inici, a la recepció, on acaba la visita.

LABORATORI

L'antic taller dels electricistes acull l'exposició d'un laboratori de qualitat del ciment, amb peces originals dels anys 60 i 70 procedents del laboratori central de l'empresa Asland a Toledo. Tota fàbrica de ciment necessita un laboratori per realitzar el control del procés de fabricació i assegurar la qualitat del producte final.

COLÒNIA ASLAND

La ubicació aïllada de la fàbrica abans de la construcció del carrilet va fer necessària l'edificació d'habitatges al Clot del Moro, principalment per als alts càrrecs de l'empresa. La majoria dels treballadors arribaven a la fàbrica caminant des de La Pobla de Lillet i Castellar de n'Hug. Entre les construccions de la colònia industrial destaquen: el Xalet, on s'hostatjaven el director i les visites il·lustres; la caserna de la Guàrdia Civil, on es custodiava la dinamita per a les voladures de la pedrera; una residència per als enginyers americans i anglesos que van treballar els primers anys per posar en marxa la fàbrica i que també es va utilitzar com escola, i una ermita en honor al patró, Sant Jaume, inspirada en les esglésies romàniques.

VINCLES AMB ALTRES ORGANITZACIONS I XARXES

El Museu del Ciment és membre de diverses institucions i col·labora amb d'altres per crear sinergies conjuntes. La seva representació en organitzacions i xarxes:

REPRESENTACIÓ EN ORGANITZACIONS I XARXES

Organització

Sistema Territorial del MNACTEC

Xarxa de Turisme Industrial de Catalunya [XATIC]

Cercle de Turisme de la Diputació de Barcelona

Programa Punt d'Informació Turística de l'Agència de Desenvolupament del Berguedà

Comitè Destinació Turística Intel·ligent

Grup Cultura Berguedà

Gremi de Bioconstrucció de Catalunya

Holcim

3. EQUIP HUMÀ /

COMPOSICIÓ

El Museu del Cement es gestiona amb un equip format, principalment per dues persones.

PERSONAL	
Càrrec	2025
Direcció estratègica, operativa i àmbit estructural	Temporal [tècnic nivell A]
Gestió d'àmbits patrimonial i social	Temporal [tècnic nivell C]

L'equip humà es complementa amb l'organització i equip de treball del MNACTEC, que dona suport puntual als diferents projectes iniciats al Museu del Cement.

ORGANITZACIÓ

El Museu del Cement està organitzat de la següent manera:

- Direcció estratègica, operativa i àmbit estructural
- Gestió d'àmbits patrimonial i social

Es complementa amb el suport de l'organització per àrees del MNACTEC.

4. DADES ECONÒMIQUES /

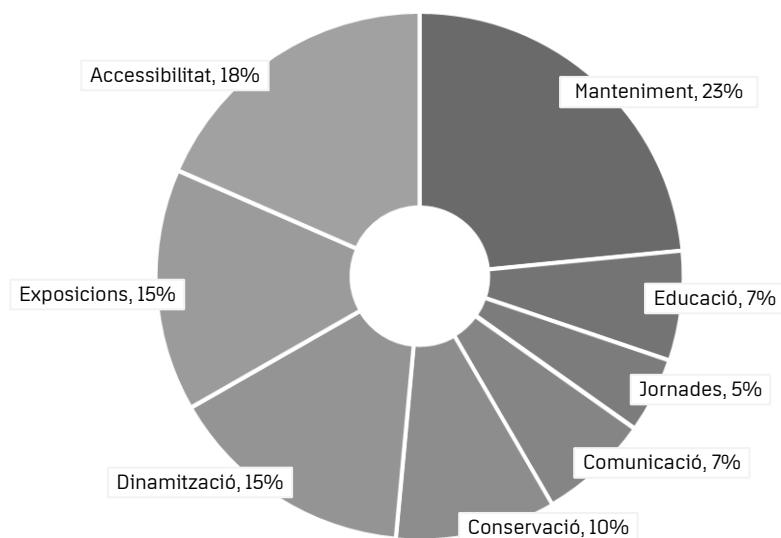
PRESSUPOST

El pressupost gestionat directament pel Museu del Ciment ha estat de 139.791,88€

PRESSUPOST			
Concepte	2023	2024	2025
Despeses	142.888,33 €	152.272,72 €	139.791,88€
Ingressos	36.290,60 €	47.955,43 €	107.588,86€
Autofinançament	25,40 %	31,50 %	76,96%

La distribució del pressupost de 2025 segons el tipus d'actuació és la següent:

DISTRIBUCIÓ DEL PRESSUPOST SEGONS TIPUS D'ACTUACIONS	
Concepte	2025
Manteniment	32.790€
Educació	9.420€
Jornades	6.448€
Comunicació	9.532€
Conservació	13.755€
Dinamització	21.300€
Exposicions	20.781€
Accessibilitat	25.765€
TOTAL	139.791€

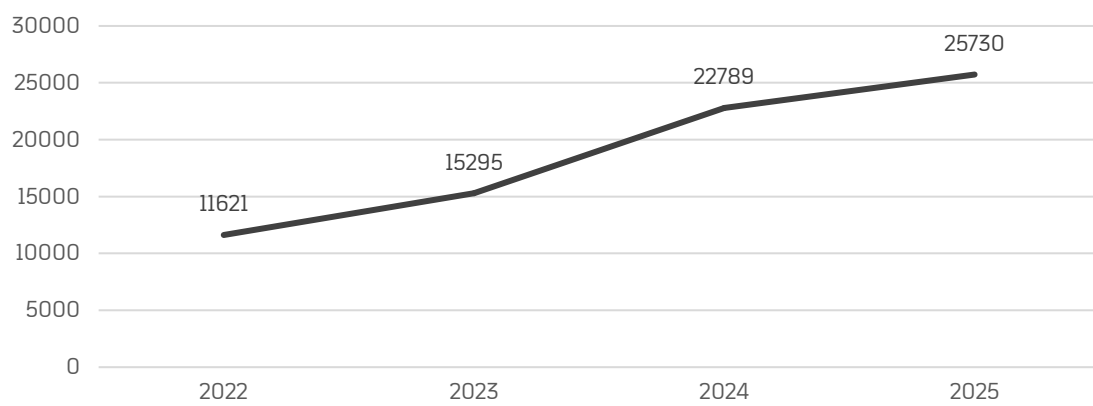

5. VISITANTS I USUARIS /

VISITES PRESENCIALS

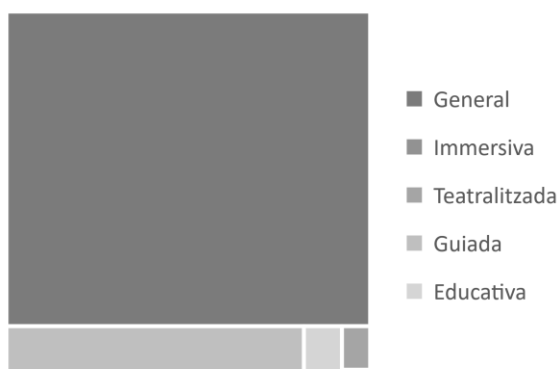
Evolució del nombre de visitants al Museu del Ciment

L'any 2025, el Museu del Ciment ha augmentat un 13,07% respecte l'any passat, registrant un total de 25.730 visitants, xifra rècord des que es va obrir el museu l'any 2002. Es pot veure com s'ha doblat el nombre de visitants en només dos anys.

El Museu del Ciment ofereix gratuïtat o preus reduïts en l'entrada a diversos col·lectius, així com diverses jornades de portes obertes al llarg de l'any, per tal de garantir l'accessibilitat de tota la ciutadania a la institució.

	2024	2025
Nombre de gratuïtats i % sobre el total	5.003 [32,71%]	8.259 [32,10%]
Reduccions de preu entrada i % sobre el total	8.823 [57,68%]	13.456 [52,30%]

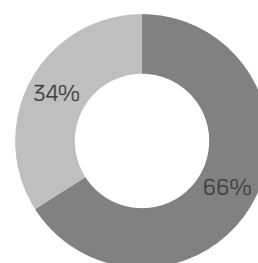

Tipologia de visita

La visita general [22.073] ha representat el 85,79%, mentre que la guiada [2.993] un 11,63%, la visita educativa [381] han estat un 1,48%. Altres activitats com la visita teatralitzada [236] representa un 0,92% i la immersiva [47] un 0,18%

Visitants amb el Tren del Ciment

Del total de visitants d'aquest any 2025, el 66% dels visitants, un total de 6.975 persones, han arribat al Museu del Ciment a través del Tren del Ciment.

■ Tren del ciment ■ Altres tarifes

Distribució del públic segons la procedència del visitant

SEGONS PROCEDÈNCIA	
Concepte	2025
Locals	191 1 %
Berguedà	522 2 %
Catalunya	21.573 84 %
Espanya	566 2 %
Internacional	2.878 11 %

EDUCACIÓ

Pel que fa al públic escolar, durant el 2025 es van rebre 381 alumnes, que corresponen a 19 grups procedents de 6 centres educatius.

ACTIVITATS ESCOLARS

Concepte	2024	2025
Centres	8	6
Alumnes	559	381
Monitoratge	15	19
Tallers		
Fabricant ciment	2	2
Construir amb ciment	8	2

Acció educativa

S'ha estat treballant en el disseny i creació de nous tallers i activitats educatives per als nivells educatius de segon cicle de la ESO i Batxillerat. Una de les propostes és el nou taller educatiu **Espies a la fàbrica**.

«Espies a la fàbrica» és un taller educatiu basat en un joc interactiu que guia els adolescents a través de preguntes i pistes per descobrir racons i històries de l'antiga cementera. Els alumnes es converteixen en un grup d'espies per descobrir qui és l'enllaç sindical de la fàbrica, amb l'ajuda d'un esquiroi bon amic del director. Però no serà una tasca fàcil perquè primer s'hauran de guanyar la confiança de l'esquiroi resolent un seguit d'enigmes. Un cop resolt, tindran el dilema de si delatar o no el portaveu del sindicat.

ACTIVITATS

El Museu del Ciment ha programat una àmplia oferta d'activitats familiars, entre abril i novembre de 2025. S'han fet 9 activitats, en 47 sessions. Les activitats han acollit un total de 1.668 participants, i la majoria eren gratuïtes.

ACTIVITATS FAMILIARS		
Concepte	Sessions	Participants
Visita teatralitzada	12	236
Visita immersiva	24	47
Ruta de les cosidores	2	67
Dia Internacional dels Museus	1	238
KonventCiment	1	137
Festa Major del Clot del Moro	3	111
Jornades Europees de Patrimoni	2	257
Setmana del Turisme Industrial	1	229
Setmana de la ciència	1	66
Fets Pols, teatre	4	280
TOTAL		1.668

Durant aquesta temporada 2025, s'han ofert 6 dies de portes obertes, amb una total de 1.210 visitants.

PORTES OBERTES	
	Participants
Dia Internacional dels museus, diumenge 18 de maig	238
Festa Major del Clot del Moro, divendres 25 de juliol	111
Diada de Catalunya, dijous 11 de setembre	309
Jornades Europees de Patrimoni, diumenge 12 d'octubre	257
Setmana del Turisme industrial, diumenge 26 d'octubre	229
Setmana de la ciència, diumenge 16 de novembre	66
TOTAL	1.210

USUARIS DIGITALS

L'any 2025 el web del Museu del Ciment van rebre un total de 13.683 usuaris únics¹.

ESTADÍSTIQUES DEL WEB		
Concepte	2024	2025
Usuaris	18.802	13.683
Pàgines vistes per visita	3,08	3,11

El perfil del Museu del Ciment ha continuat incrementant seguidors a les xarxes socials el 2025. Instagram és la xarxa que més ha incrementat.

SEGUIDORS DE LES XARXES SOCIALS		
Xarxa	2024	2025
Facebook	757	760
Twitter	432	436
Instagram	1.629	1.801

SATISFACCIÓ DELS VISITANTS

Pel que fa a la satisfacció dels visitants, es detecta un alt grau de satisfacció a través de diverses fonts d'interacció amb els usuaris. Les dades es mostren sobre un valor total de 5.

SATISFACCIÓ DELS VISITANTS		
Font	2024	2025
Terminal físic (Rate Now)	4,8	4,5
TripAdvisor	4	4
Google	4,4	4,4

La instal·lació d'un terminal físic per a les noves enquestes de satisfacció ens permet obtenir una valoració més específica dels diferents elements del museu, 2.408 persones han participat en l'enquesta.

¹ Amb el canvi d'Universal Analytics a Google Analytics 4 hi ha hagut un canvi en la manera de comptabilitzar els usuaris i en conseqüència les dades s'han vist reduïdes a tots els webs.

ENQUESTA DE SATISFACIÓ

Valora	Sobre 5
La visita guiada	4,8
L'espai i les instal·lacions	4,1
Els textos, audiovisuals i elements multimèdia	4,6
El tracte del personal d'atenció al públic	4,8

A través de l'enquesta també es poden obtenir unes dades dels visitants més específiques:

- El 75,1% és la primera vegada que visita el museu.
- Dels que han realitzat les visites guiades gratuïtes dels matins, el 91,6% la valora amb un 5, la màxima puntuació.
- El percentatge del canal pel qual ens han conegut es del 35,3% per xarxes socials i el 31,1% recomanats.
- Enguany ens ha baixat la valoració per l'apartat "Espai i instal·lacions" que ha reduït la puntuació.

MEDI AMBIENT /

MESURES DE GESTIÓ AMBIENTAL

- Gestió de residus. El museu compta amb un sistema de segregació de residus, i implica els seus col·laboradors, proveïdors, usuaris i visitants en la recollida selectiva de les fraccions de paper, envasos i vidre.
- Estalvi energètic. Substitució dels llums i focus del museu per llums i il·luminació amb sistema led. També ha incorporat sensors de moviments als llums en alguns espais.
- Punt de recàrrega de vehicle elèctric. El museu disposa de dos punts de recàrrega de vehicle elèctric al seu aparcament, disponibles per als visitants.
- Reciclatge. El museu ha eliminat els vasos de plàstic de les oficines, i el paper que utilitza és reciclat i/o d'origen sostenible.
- Productes de neteja. Els productes de neteja i el material fungible del museu tenen l'etiqueta mediambiental Ecolabel.
- Productes de proximitat per a la botiga. El museu està compromès amb el consum responsable i de proximitat. Potencia les empreses de productes alimentaris de qualitat produïts al Berguedà.
- Política pròpia de compra responsable.

CERTIFICATS I DISTINTIUS

Al llarg del 2025 continuen vigents els certificats següents en relació a la sostenibilitat i el medi ambient:

Distintiu de garantia de qualitat ambiental.

Compromís per la sostenibilitat turística Biosphere

6. PROJECTES DESTACATS /

Durant l'any 2025, el Museu del Ciment ha continuat treballant per innovar i millorar en la seva tasca d'estudiar, conservar i difondre el patrimoni industrial de l'antiga fàbrica Asland. Entre els projectes duts a terme, destaquen els següents:

- Millores museogràfiques al centre d'interpretació i recorregut per la fàbrica.
- Diverses mesures d'accessibilitat com els subtítols a l'audiovisual de benvinguda
- Millora de l'accés i la reordenació de l'entrada del museu.
- Nou espai de recepció i descans amb armariets.
- Restauració de la vagoneta ubicada en una de les galeries.
- Desenvolupament del nou taller educatiu "Espies a la fàbrica".
- Finalització 3a fase de les obres de consolidació.
- Inauguració de la visita immersiva amb ulleres de realitat virtual.
- Creació d'un cub immersiu per a l'audiovisual Fàbrica Endins.
- Digitalització de plànols originals de 1901.

**Museu del Ciment
de Castellar de n'Hug**
MNACTEC

Museu Nacional
de la Ciència i la Tècnica
de Catalunya

**Generalitat
de Catalunya**